

OBČINA GROSUPLJE

**STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V OBČINI
GROSUPLJE OD 2010 DO 2016**

Grosuplje, maj 2010

PRIPRAVILI: **Strokovna služba ZŠO (Andrej Cevc, Franc Vidmar)**
Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance
(Jelka Kogovšek, Uroš Perme)

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	7
2	IZHODIŠČA IN NAMEN PRIPRAVE STRATEGIJE	8
2.1	Izhodišča	8
2.1.1	Pravna podlaga	8
2.1.2	Splošna izhodišča	8
2.2	Namen.....	9
3	ANALIZA STANJA - ŠPORT V OBČINI GROSUPLJE DO LETA 2009	10
3.1	Izvajalci programov športa v Občini Grosuplje.....	10
3.2	Financiranje športa iz občinskega proračuna	11
3.3	Športna infrastruktura – javni športni objekti.....	15
3.3.1	Nogometno igrišče	15
3.3.2	Strelišče	16
3.3.3	Pokrite vadbene površine (telovadnice in dvorane)	16
3.3.4	Zunanje vadbene površine	20
3.4	Športna infrastruktura – zasebni športni objekti.....	20
3.5	Kakovostni in vrhunski šport (tekmovalni šport)	21
3.6	Športna rekreacija - šport za vse	23
4	STRATEŠKE USMERITVE ŠPORTA V OBČINI GROSUPLJE	25
4.1	Splošne usmeritve.....	25
4.2	Prioriteta razvoja posameznih športnih panog	25
4.3	Financiranje športa	26
4.4	Javna športna infrastruktura.....	26
4.4.1	Izgradnja mestnega nogometnega igrišča.....	26
4.4.2	Izgradnja športne dvorane	27
4.4.3	Izgradnja športnega strelišča.....	28
4.4.4	Izgradnja plezalne stene.....	28
4.4.5	Zaprtje balinišča	28
4.4.6	Izgradnja trim steze na Koščakovem hribu	28
4.4.7	Investicijsko vzdrževanje javnih športnih objektov in površin	29
4.5	Šolski šport	29

4.6	Kakovostni in vrhunski šport (tekmovalni šport)	29
4.7	Športna rekreacija - šport za vse	29
4.8	Občinska športna zveza in njena strokovna služba	30
5	VLOGE NOSILCEV PRI URESNIČEVANJU STRATEGIJE.....	32
6	KAZALNIKI URESNIČEVANJA STRATEGIJE	33

1 UVOD

Šport je pomembna dejavnost vsake družbe in zaradi svoje interdisciplinarnosti prepleten s številnimi družbenimi področji, kot so vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, gospodarstvo, turizem, znanost, kultura, okolje, obramba, ... Kot sestavni del celovitosti družbenih odnosov je z ostalimi naštetimi segmenti neločljivo povezan, zato ga je praktično nemogoče na kratko dovolj natančno definirati.

Po določilih Evropske listine o športu pomeni "šport" vse oblike telesne aktivnosti, ki so s priložnostnim ali organiziranim ukvarjanjem usmerjene k izražanju ali izboljševanju telesne vzdržljivosti, k duševnemu blagostanju in k oblikovanju družbenih odnosov ter pridobivanju rezultatov na tekmovanjih na vseh ravneh.

Temeljna opredelitev v športu je, da se ljudje s športom ukvarjamo na podlagi izraženega interesa prostovoljno in to v vseh obdobjih svojega življenja. Z njim se lahko ukvarjamo neorganizirano ali pa organizirano v društvih in drugih športnih organizacijah.

Cilji športnega udejstvovanja so pri različnih udeležencih različni: eni se ukvarjajo s športom zaradi izboljšanja svoje telesne pripravljenosti, drugi stremijo k čim boljšim tekmovalnim dosežkom, tretji vidijo v športu prijetno obliko druženja in sprostitve, nekaterim pa je ukvarjanje s športom tudi poklic oziroma sredstvo za zagotavljanje življenjske eksistence.

Kakor koli že, šport je dejavnost, s katero se v organiziranih in neorganiziranih oblikah ukvarja veliko število ljudi. S športom se srečujejo vse starostne skupine prebivalstva, od predšolskih otrok, do starostnikov. Šport je sestavni del šolskega sistema (športna vzgoja v osnovnih in srednjih šolah ter fakultetah). Šport je pomemben dejavnik zdravstvenega sistema, tako z vidika preventive, kot z vidika kurative. Nenazadnje postajajo športni programi in objekti vse bolj nepogrešljivi in iskani sestavni deli turistične ponudbe.

2 IZHODIŠČA IN NAMEN PRIPRAVE STRATEGIJE

2.1 Izhodišča

2.1.1 Pravna podlaga

Pri pripravi strategije razvoja športa v Občini Grosuplje od 2010 do 2016 so bile upoštevane naslednje zakonske in druge podlage:

- Zakon o športu (Uradni list RS, št. 22/98)
- Nacionalni program športa (Uradni list RS, št. 24/00)
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 61/06)
- Pravilnik o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Grosuplje
- Statut Občine Grosuplje
- Bela knjiga o športu Evropske unije (10.7.2007)
- Evropska listina o športu (15.5.1992)

4. marca 1998 je bil sprejet Zakon o športu, ki s pravnega vidika ureja področje športa. Zakon v svojem 3. členu govori o uresničevanju javnega interesa na področju športa. V skladu s tem členom lokalna skupnost uresničuje svoj javni interes v športu s tem, da:

- zagotavlja sredstva za realizacijo tistega dela nacionalnega programa športa, ki se nanaša na lokalne skupnosti in z zagotavljanjem sredstev za izvedbo lokalnega programa športa,
- spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti,
- načrtuje, gradi in vzdržuje lokalno pomembne javne športne objekte.

Javni športni objekti po tem zakonu so športni objekti, ki so državna lastnina ali lastnina lokalnih skupnosti. Javni športni objekt se mora uporabljati v javno dobro in za namene za katere je bil zgrajen in urejen.

Način uresničevanja javnega interesa v športu je opredeljen z nacionalnim programom športa, ki ga je sprejel Državni zbor RS 3. marca 2000. V dolgoročnih usmeritvah (do leta 2010) nacionalnega programa športa je zapisana strateška usmeritev v športu, postati »športna nacija«. To bi med drugim dosegli tudi z zagotovitvijo 0,5 m² pokritega in 3 m² nepokritega prostora, namenjenega športni dejavnosti na prebivalca.

2.1.2 Splošna izhodišča

Ena pomembnejših prvin uspešnosti v vsaki dejavnosti je načrtovanje njene strategije, oziroma načrtovanje ciljev in spremljanje njihovega uresničevanja. Za pripravo strategije, ki bi vsebovala neke realne cilje in ne le seznam težko uresničljivih želja, čemur smo pogosto priča, je nujno predhodno pripraviti realen posnetek stanja dejavnosti.

V športu je težko opredeliti proizvod, večkrat pa se tudi dogaja, da ga je težko izmeriti in oceniti, saj je šport specifična dejavnost, kjer se kot proizvod pojavlja tekma oziroma tekmovanje, športna prireditve, vadbeni program, itd. Na drugi strani je merilo uspešnosti dosežen izid tekme, uvrstitev na tekmovanju, uvrstitev v višji nivo tekmovanja, število udeležencev športne prireditve, število udeležencev vadbenega programa, število aktivnih (tekmovalcev, vadečih) in pasivnih (gledalcev) udeležencev v športu, itd.

Zavedati se je potrebno, da je predvsem v tekmovalnem športu vrhunski športni uspeh produkt, ki ima povsod po svetu podobno lastno ceno. Postavljanje in načrtovanje tekmovalnih ciljev, ki nimajo ustrezne materialne in finančne podlage, je nerealno in neprimerno.

Prizadevati si je potrebno za dviganje splošnih pogojev uspešnosti. Na ravni države lahko to storimo z ustvarjanjem pogojev, ki bodo pospešili vlaganja v šport, na lokalni ravni pa s sofinanciranjem športnih programov in z zagotavljanjem ustreznih prostorskih in materialnih pogojev za razvoj športa v določenem okolju.

Šport je dosegel v zadnjih petnajstih letih v Grosupljem velik razvoj, kateremu predvsem prostorski pogoji ne sledijo v zadostni meri. Lokalne skupnosti so pomembni javni financer športa. Poskrbeti morajo zlasti za sofinanciranje programov športa otrok in mladine, športne rekreacije in gradnje ter vzdrževanja javnih športnih objektov. Ta strateška usmeritev bo nadalje upoštevana pri oblikovanju strategije razvoja športa v Občini Grosuplje.

2.2 Namen

Namen priprave strategije razvoja športa v Občini Grosuplje je sistematično uresničevanje zastavljenih ciljev Občine Grosuplje, pri čemer je potrebno opredeliti ključne usmeritve, prioritete in programe, ki jih želi Občina izvesti v prihodnosti na področju športa. To je dinamičen dokument, zato se bo skozi čas dopolnjeval in usklajeval glede na cilje in finančne možnosti Občine.

3 ANALIZA STANJA - ŠPORT V OBČINI GROSUPLJE DO LETA 2009

Analiza stanja športa v Občini Grosuplje je v nadaljevanju namenjena ugotavljanju trenutnega stanja in razvoja v obdobju od leta 2000 do 2009.

3.1 Izvajalci programov športa v Občini Grosuplje

Izvajalce športnih programov v Občini Grosuplje lahko razdelimo v tri skupine. V *prvi* so javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja (vrtci in osnovne šole). V *drugi* so izvajalci, ki so ustanovljeni na osnovi civilne iniciative in v glavnem predstavljajo interesna združenja (društva in zveze), ki so ustanovljena po Zakonu o društvih in delujejo na neprofitni osnovi. V *tretji* pa so ponudniki športnih storitev, ki delujejo na tržni osnovi (PIL Remag, Fitness center OZ, ...).

Med prvimi in drugimi obstajajo določene razlike, ki so pogojene predvsem z viri financiranja. Javni zavodi prejemajo sredstva za svoje delovanje iz državnega in občinskega proračuna, medtem ko prejemajo društva le del potrebnih sredstev za svoje delovanje iz občinskega proračuna, ostala sredstva pa si morajo zagotoviti z lastno dejavnostjo. Razmerje med javnimi vlaganji v šport in zasebnimi viri financiranja športa je krepko v prid zasebnim virom.

Množični in tekmovalni šport sta v Občini Grosuplje organizirana praktično izključno na društvenih temeljih. V letu 2009 je bilo v register društev pri upravni enoti vpisanih okoli 50 športnih društev iz naše občine (vir: AJ PES 2009). Dejansko število aktivnih športnih društev je sicer nekoliko nižje, a dejstvo da se v zadnjih letih na javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Grosuplje prijavlja preko 30 izvajalcev športnih programov, pove veliko o razvitosti športa v občini. Glavni nosilec športne dejavnosti v občini so športna društva, oziroma t.i. civilna športna sfera. Ta je pretežno organizirana v okviru Zveze športnih organizacij Grosuplje, ki po podatkih iz leta 2009 šteje 34 članov. Seznam športnih društev s sedežem v Občini Grosuplje je predstavljen v spodnji tabeli.

Tabela 1: Seznam športnih društev v Občini Grosuplje v letu 2009 in področje njihove dejavnosti

Št.	Društvo	Tekmovalni šport	Interesni programi otrok	Rekreacija – šport za vse
1	ATLETSKI KLUB "ŠPELA"	x	x	x
2	BALINARSKI KLUB GROSUPLJE			x
3	BALINARSKI ŠPORTNI KLUB "MRAVLJICA"			x
4	DRUŠTVO EXPLORIK		x	x
5	GORNIŠKI KLUB LIMBERK			x
6	JADRALNI KLUB SCORPION	x		
7	KARATE KLUB GROSUPLJE		x	x
8	KOLESARSKO DRUŠTVO "HITRI POLŽI"			x
9	KOLESARSKO DRUŠTVO GROSUPLJE			x
10	KONJENIŠKI KLUB GROSUPLJE			x
11	KOŠARKARSKI KLUB GROSUPLJE	x		
12	KOŠARKARSKI KLUB KAJA GROSUPLJE			x
13	NOGOMETNI KLUB BRINJE	x		
14	ODBOJKARSKI KLUB GROSUPLJE			x
15	ODBOJKARSKO DRUŠTVO FLIP-FLOP	x		
16	PLANINSKO DRUŠTVO GROSUPLJE	x	x	x
17	PLESNI KLUB M GROSUPLJE	x	x	

Št.	Društvo	Tekmovalni šport	Interesni programi otrok	Rekreacija – šport za vse
18	ROKOMETNI KLUB GROSUPLJE	x		
19	SHOTOKAN KARATE KLUB GROSUPLJE	x	x	x
20	SMUČARSKO SKAKALNI KLUB RAČNA	x		
21	STRELSKO DRUŠTVO GROSUPLJE	x		
22	ŠAHOVSKI KLUB GROSUPLJE			x
23	ŠOLSKO ŠPORTNO DRUŠTVO ŠMARJE-SAP		x	
24	ŠPORTNI KLUB TIAL		x	x
25	ŠPORTNO DRUŠTVO GROSUPLJE		x	x
26	ŠPORTNO DRUŠTVO HK PINGVIN	x		
27	ŠPORTNO DRUŠTVO PERUN			x
28	ŠPORTNO DRUŠTVO ŠMARJE-SAP			x
29	ŠPORTNO DRUŠTVO ŠT. JURIJ		x	x
30	ŠPORTNO DRUŠTVO TABORSKA JAMA			x
31	TENIŠKI KLUB GROSUPLJE	x		x
32	ŠPORTNO IN IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO SPIN TIM GROSUPLJE			x
33	ŽENSKI KOŠARKARSKI KLUB GROSUPLJE	x		
34	ŠPORTNO DRUŠTVO ŽALNA			x
35	BALONARSKO DRUŠTVO FENIKS *	x		
36	GOLF KLUB GROSUPLJE *			
37	KLUB BORILNIH VEŠČIN CARNIUM *	x		x
38	KLUB MALEGA NOGOMETA MOLECULA *			x
39	KONJENIŠKI KLUB BELI VRANEC *			x
40	PAINT BALL KLUB KANJA *			x
41	PLESNI KLUB PLESNO MESTO *		x	
42	ŠPORTNO DRUŠTVO MALO MLAČEVO *			x
43	ŠPORTNO DRUŠTVO NK PRAVNIKI LJUBLJANA *			x
44	ŠPORTNO DRUŠTVO OPP BREZJE *		x	
45	ŠPORTNO DRUŠTVO PRIKAZ *			x
46	ŠPORTNO DRUŠTVO PRINCE *			
47	ŠPORTNO DRUŠTVO ŠPICA *			x
48	ŠPORTNO DRUŠTVO TRIM *	x		
SKUPAJ		17	12	31

* društva niso člani občinske športne zveze

V zgornji tabeli je označena tudi vrsta športne dejavnosti, s katero se našeta društva ukvarjajo, kar pa ne pomeni, da so tudi izvajalci letnega programa športa v Občini Grosuplje na teh področjih. V letni program športa (LPŠ) se namreč uvrstijo le tisti programi, ki zadostijo razpisnim kriterijem in Pravilniku o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Grosuplje.

3.2 Financiranje športa iz občinskega proračuna

V točki 2.1.1. *Pravna podlaga* je bilo povedano na kakšen način lokalna skupnost uresničuje svoj javni interes v športu. Med drugim zagotavlja sredstva za izvedbo letnega programa športa občine in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti. Tabela 2 prikazuje podatke o finančnih sredstvih, ki jih je Občina Grosuplje namenila področju športa v obdobju od leta 2002 do leta 2009. V sredstvih niso zajete odškodnine za športna igrišča in objekte (nogometno igrišče in smučarska skakalnica Račna).

Tabela 2: Proračuni občine in finančna sredstva, ki jih je občina namenila za posamezne segmente športa v obdobju 2002-2009

Denarna sredstva v športu v evrih	Leto							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Proračun občine	7.114.781	9.484.619	9.691.475	10.706.831	14.185.679	12.573.806	14.445.452	14.714.514
Sredstva za šport	238.750	262.406	321.077	357.069	415.821	439.454	483.241	477.566
Društva - tekmovalni programi	88.883	92.222	132.866	138.520	148.819	164.117	180.403	168.225
Društva - ostali programi	25.830	39.121	42.898	49.466	51.289	55.747	54.926	57.325
Upravljanje in vzdrževanje objektov	63.216	63.487	61.951	67.702	83.657	94.339	98.910	108.932
Investicije v objekte	1.753	4.173	16.692	29.210	65.878	32.683	71.400	44.579
Proračun - indeksi rasti		133,3	102,2	110,5	132,5	88,6	114,9	101,9
Sredstva za šport - indeksi rasti		109,9	122,4	111,2	116,5	105,7	110,0	98,8
Delež sredstev za šport	3,36%	2,77%	3,31%	3,33%	2,93%	3,49%	3,35%	3,25%

Vir: Občina Grosuplje, 2009

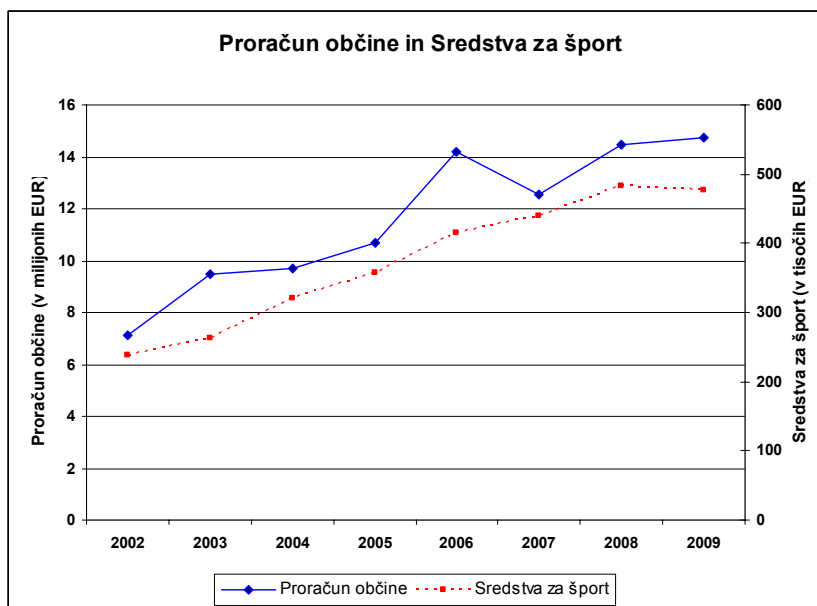
Obrazložitev pojmov iz tabele:

- *Proračun občine* – vsi proračunski odhodki;
- *Sredstva za šport* – vsa sredstva za šport, razen odškodnin za športne objekte;
- *Društva – tekmovalni programi* – športna vzgoja otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport (športne šole), kakovostni šport, vrhunski šport;
- *Društva – ostali programi* – interesni programi predšolskih otrok, šoloobveznih otrok, mladine, študentov, otrok in mladine s posebnimi potrebami, športna rekreacija, šport invalidov, delovanje društev, izobraževanje, množične in vrhunske športne prireditve;
- *Upravljanje in vzdrževanje objektov* – vodenje in upravljanje ŠD Brinje, plača čistilke in hišnikov na ŠD Brinje, tekoče vzdrževanje in obratovanje javnih športnih objektov, s katerimi upravljajo društva, nadzor šolskih športnih objektov;
- *Investicije v objekte* – sofinanciranje izgradnje športnih objektov;
- *Indeksi rasti* – količnik med sredstvi v tekočem letu in sredstvi v preteklem letu pomnožen s sto;
- *Delež sredstev za šport* – delež sredstev za šport znotraj celotnega proračuna.

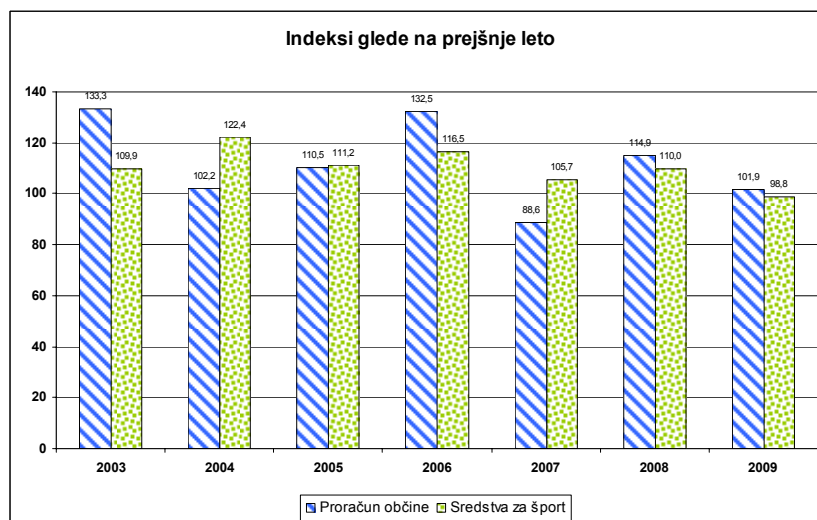
V tabeli so poleg skupnih sredstev, ki jih občina namenja športu, prikazana tudi sredstva za posamezne segmente športa. To so segmenti, ki smo jih želeli posebej statistično obdelati. Niso pa posebej prikazana sredstva za vse segmente športa. Med temi programi, ki niso posebej prikazani so: program šolskih športnih tekmovanj, program učenja plavanja, delovanje občinske športne zveze, priznanja športnikom in športnim delavcem in športno-rekreativna tekmovanja odraslih.

V nadaljevanju so nekateri od statističnih kazalcev prikazani še grafično.

Graf 1: Proračun občine in sredstva za šport v obdobju 2002-2009

Graf 2: Indeksi rasti (upada) proračuna občine in sredstev za šport v obdobju 2002-2009

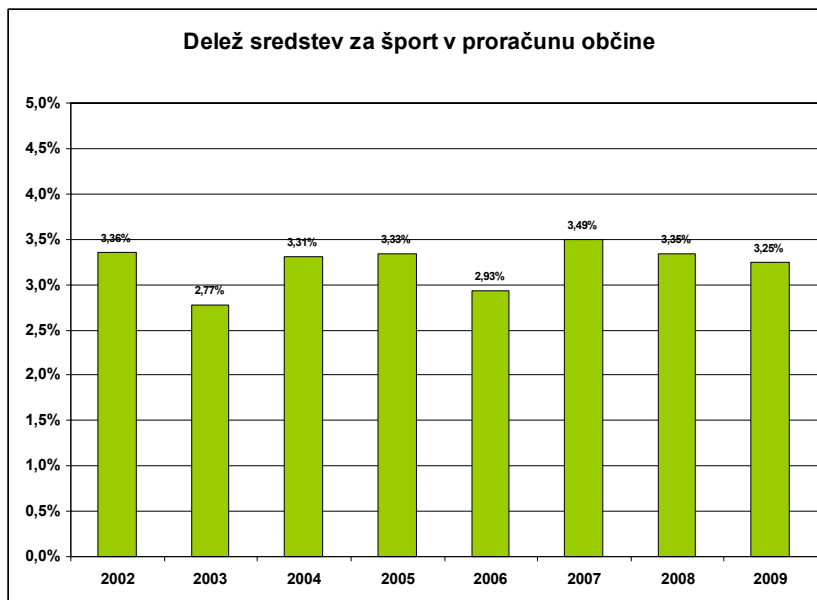

Sredstva za šport so v obdobju 2002–2009 rasla dokaj enakomerno in s tem sledila rasti proračuna občine (glej Graf 1). Pri slednjem je sicer opaziti več nihanj, vendar pa je rast obeh skozi celotno obdobje praktično izenačena (dobrih 100%).

Tudi iz indeksov rasti (Graf 2) je razvidno, da sredstva za šport rastejo dokaj enakomerno, med 5% in 22% procenti letno (povprečno 12% letno), le v zadnjem letu je bil ta delež nekaj manjši. Športna društva za svoje programe porabijo približno polovico sredstev, ki jih občina namenja športu. Za društva je pomembno, da višina sredstev ne niha preveč, saj tako lažje načrtujejo dodatna sredstva, ki jih morajo za svojo dejavnost zagotoviti iz drugih virov. Potrebno je vedeti, da sredstva iz občinskega proračuna, predstavljajo le del sredstev, ki jih društva potrebujejo za svojo dejavnost. Preostala sredstva morajo zagotoviti iz drugih virov (sponzorstva, donacije, članarina, ...). To je še posebej izraženo pri športnih

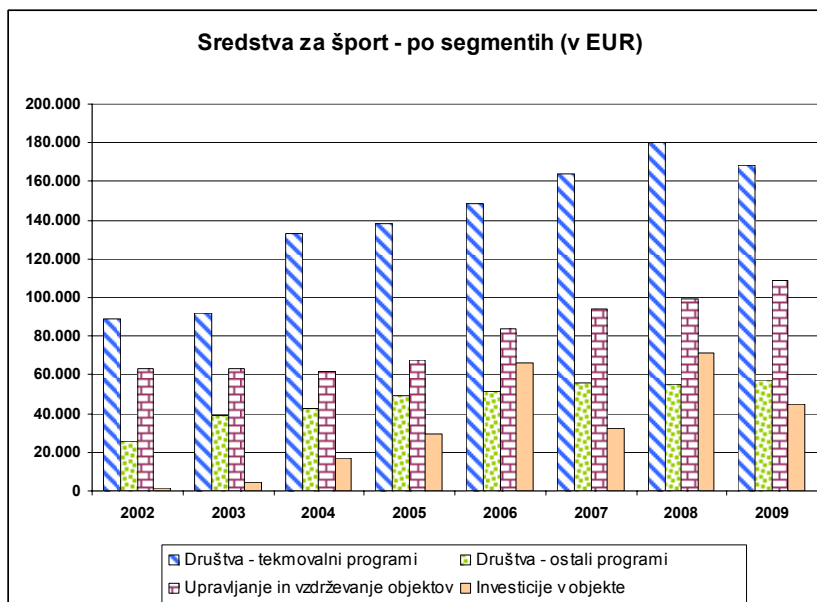
društvi, ki se ukvarjajo s tekmovalnim športom. Pri njih znaša delež sredstev iz občinskega proračuna običajno manj kot 50% vseh sredstev, ki jih potrebujejo za izpeljavo svojega vadbenega in tekmovalnega programa.

Graf 3: Delež sredstev za šport v proračunu občine v obdobju 2002-2009

Delež sredstev za šport v proračunu občine sicer variira (predvsem zaradi variiranja proračuna), v povprečju pa v opazovanem obdobju znaša okoli 3,2%, kar pomeni nekaj manj od državnega povprečja, ki znaša dobrih 3,5%.

Graf 4: Višina sredstev v proračunu za posamezne segmente športa v obdobju 2002-2009

Pregled proračunskih sredstev po posameznih segmentih športa pokaže, da sredstva za programe društev rastejo v enakem tempu, kot rastejo skupno vsa sredstva za šport (za dobrih 100% v obdobju 2002-2009). Nekoliko drugačen trend se kaže pri upravljanju in vzdrževanju objektov, kjer do leta 2005 ni bilo praktično

nobene rasti. Do te je prišlo v letih 2006 (indeks 124) in 2007 (indeks 113). Vzrok za to je bila zaposlitev dodatnega hišnika za potrebe Športne dvorane Brinje, saj je ta zaradi razmaha tekmovalnega športa (predvsem kolektivnih iger z žogo) tudi med vikendom zasedena praktično od jutra do večera. Do malenkostne rasti (indeks 105) je prišlo tudi v letu 2008, predvsem zaradi izgradnje nove telovadnice v Žalni.

Pri investicijah v športne objekte ni mogoče opaziti nobenega trenda. Višina proračunskih sredstev je tu odvisna predvsem od podpore določenim projektom. V letih 2006 in 2007 je bil tak projekt izgradnja objekta v teniškem centru, v letu 2008 preplastitev atletske steze in košarkarskega igrišča pri Osnovni šoli Brinje Grosuplje, v letu 2009 pa izgradnja športnega igrišča na Gatini in v Lučah, ter nabava kontejnerjev za potrebe Nogometnega kluba Brinje.

3.3 Športna infrastruktura – javni športni objekti

Če je stanje na področju financiranja športnih programov iz občinskega proračuna dokaj ugodno, potem je povsem drugače na področju zagotavljanja pogojev za izvajanje in razvoj športne dejavnosti. V zadnjih letih smo v občini doživeli velik razcvet tekmovalnega in rekreativnega športa, čemur pa izgradnja in posodobitev športne infrastrukture ni sledila v zadostni meri.

Glede na razširjenost posameznih športnih panog (število vključenih športnikov, predvsem mladih), perspektiv za nadaljnji razvoj in trenutne pogoje, predstavljajo največje probleme: nogometno igrišče, strelišče in pomanjkanje prostora v pokritih športnih objektih (telovadnicah in dvoranah).

3.3.1 Nogometno igrišče

Nogometno igrišče se nahaja na sedanji lokaciji že od šestdesetih let prejšnjega stoletja. V vseh teh letih ni doživelo kakšnih bistvenih posodobitev, zato je objekt zastarel, premajhen in nefunkcionalen. V sedemdesetih letih je bila ob igrišču, namesto prejšnje lesene barake, zgrajena sedanja montažna stavba. To je že pošteno načel zob časa in komaj še služi svojemu namenu. V njej ima domači nogometni klub pisarno, dve garderobi in sanitarije. Pred približno petnajstimi leti je bil poleg te stavbe postavljen še manjši leseni objekt, ki služi nogometnašem predvsem za skladišče.

Največji problem nogometnega igrišča je ta, da se nahaja na zasebnem zemljišču, ki je bilo v postopku denacionalizacije vrnjeno nekdanjemu lastniku. Občina ima z lastnikom zemljišča sklenjeno najemno pogodbo, v skladu s katero mu mora plačevati dokaj visoko najemnino. Če najemnine ne bi bilo, bi lahko ta sredstva vlagali v posodobitev nogometnega igrišča. Problem nogometnega igrišča je tudi ta, da nima spremljajočega pomožnega igrišča, pri čemer je danes standard igrišče iz umetne trave. Pred nekaj leti je bila sicer položena umetna trava na rokometnem igrišču ob Osnovni šoli Brinje Grosuplje, vendar pa kapaciteta tega igrišča niti približno ne zadostuje vsem potrebam nogometa v Grosupljem. Domači nogometni klub, v katerem trenutno vadi skoraj 250 nogometašev, predvsem otrok in mladih, ima zato velike težave z izpeljavo celotnega vadbenega procesa. Del tega je zato prisiljen izvajati v Ivančni Gorici, kjer se lahko, v nasprotju z nami, pohvalijo z zgledno urejeno nogometno infrastrukturo.

Drug problem je spremljajoči objekt s klubskimi prostori (pisarna, garderobe, sanitarije). Objekt se nahaja na občinskem zemljišču, zato zanj ni potrebno plačevati najemnine. Vendar pa je za potrebe nogometnega društva občutno premajhen. Poleg tega, da ne ustreza nikakršnim standardom, je pri njegovi starosti o kakršnikoli energetski varčnosti povsem nesmiselno govoriti. Problem garderob je bil vsaj začasno deloma rešen z nabavo dveh bivalnih kontejnerjev v

letu 2009, prej pa se je v dveh majhnih garderobnih prostorih pogosto drenjalo tudi po osemdeset otrok in več.

3.3.2 Strelišče

Podobni problemi so tudi s streliščem, saj se nahaja v isti montažni stavbi, v kateri se nahajajo tudi prostori nogometnega kluba. Zgrajeno je bilo pred dobrimi tridesetimi leti in že dolgo ne izpolnjuje pogojev in normativov za izvedbo kakršnihkoli strelskih tekmovanj. Kljub zelo slabim razmeram, v katerih delujejo, spadajo grosupeljski strelci že vrsto let med najboljše v Sloveniji. V zadnjih dveh letih (2008 in 2009) so bili tako proglašeni za najboljše strelsko društvo v Sloveniji. Poleg tega so v letu 2009 osvojili tudi prvo veliko medaljo na mednarodnih tekmovanjih, saj je postal njihov strelec evropski ekipni prvak v kraljevski strelski disciplini.

3.3.3 Pokrite vadbene površine (telovadnice in dvorane)

Prvo pravo telovadnico, če ne upoštevamo nekdanje telovadnice Telovadnega društva Partizan Grosuplje, ki se je nahajala v sedanjih prostorih Kulturnega doma Grosuplje, je Grosuplje dobilo pred skoraj štiridesetimi leti, ko je bila zgrajena Osnovna šola Louisa Adamiča na Tovarniški cesti 14. V njej so se v tistih letih odvijale predvsem prvenstvene tekme v košarki in rokoborbi. V zimskem času so v njej trenirali tudi rokometaši, ki so svoje prvenstvene tekme sicer igrali na zunanjem igrišču. Nekaj malega je bilo tudi rekreacije, predvsem je bila popularna splošna vadba za ženske srednje generacije. V osemdesetih letih je večina tekmovalne dejavnosti, razen rokometu zamrla, razvijati pa se je pričela rekreativna dejavnost.

V letih 1987 in 1988 sta bili zgrajeni manjši telovadnici pri osnovni šoli v Šmarju-Sapu in na Adamičevi cesti 29 v Grosupljem. Z izgradnjo teh dveh objektov je prišlo predvsem do širitve šolskega športa in rekreativne dejavnosti v Grosupljem in Šmarju - Sapu. Nekako v tem obdobju so se v težavah znašli grosupeljski rokometaši, ki svojih tekem niso več smeli igrati na zunanjem igrišču. Zato so bili prisiljeni za tekme in treninge najemati športno dvorano v Ivančni Gorici in kasneje tudi v Ljubljani.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja se je kot tekmovalni šport ponovno pojavila moška košarka in kasneje še ženska odbojka, pa tudi borilni športi (karate in rokoborba). Najprej to ni predstavljalo večjega problema, saj v teh športih še niso imeli zgrajene celotne starostne piramide, od cicibanov do članov.

Leta 2000 je bila zgrajena Športna dvorana Brinje in kazalo je, da so problemi športa, ki se odvija v pokritih športnih objektih, dolgoročno rešeni. Rokometaši so lahko končno, po več kot desetletju nenehnega gostovanja, zaigrali v domačem kraju. Boljše pogoje za igranje prvenstvenih tekem so dobili tudi košarkarji in odbojkarice.

Vendar tako stanje ni trajalo dolgo. V moški košarki in ženski odbojki so je počasi zgradila celotna piramida. Kot tekmovalni šport se je pojavila ženska košarka. Z novimi programi in ob dobri organiziranosti se je močno razširila tudi športno rekreativna dejavnost. Zahteve in potrebe po športnih objektih so se z izgradnjo novih stanovanjskih sosesk, ter posledično s priseljevanjem in naraščanjem števila prebivalstva, iz leta v leto povečevale. Posledica vsega tega je bilo stalno naraščanje števila udeležencev v športnih programih in števila tekmovalnih in netekmovalnih vadbenih skupin.

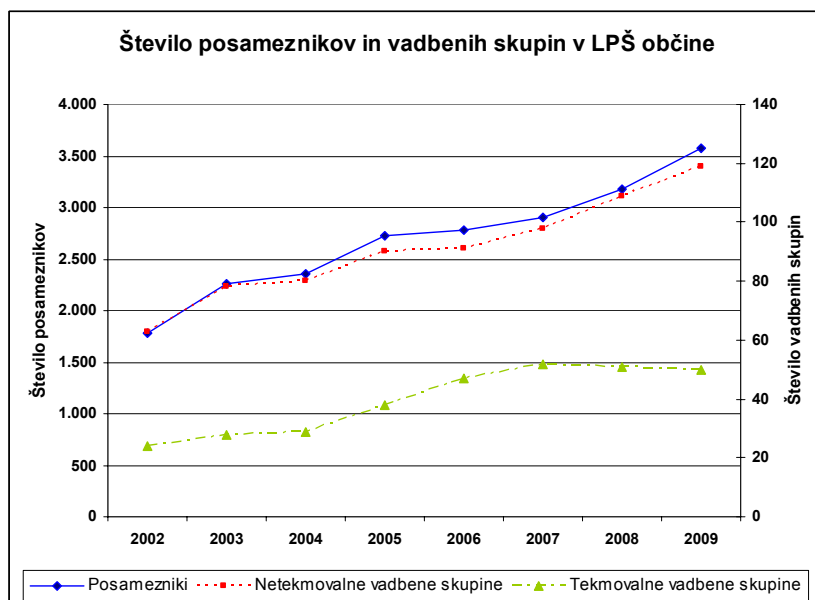
Tabela 3: Število posameznikov in vadbenih skupin vključenih v Letni program športa (LPŠ) in površina pokritih vadbenih površin (telovadnic in športne dvorane) v obdobju 2002-2009

Površina telovadnic ter št. posameznikov in vadbenih skupin vključenih v LPŠ	Leto							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Število prebivalcev občine		16.001	16.458	16.898	17.470	17.832	18.175	18.388
Površina pokritih objektov - telovadnic	2.326	2.686	2.686	2.686	2.686	2.686	3.046	3.046
Število vseh posameznikov v LPŠ	1.774	2.256	2.356	2.720	2.779	2.900	3.177	3.575
Število tekmovalcev v LPŠ	298	349	370	404	465	473	491	460
Netekmovalne vadbene skupine v LPŠ	63	78	80	90	91	98	109	119
Tekmovalne vadbene skupine v LPŠ	24	28	29	38	47	52	51	50
Vadbene skupine v LPŠ - skupaj	87	106	109	128	138	150	160	169
Št. posameznikov na m ² površine	0,76	0,84	0,88	1,01	1,03	1,08	1,04	1,17
Št. vadbenih skupin na 1000 m ² površine	37,4	39,5	40,6	47,7	51,4	55,8	52,5	55,5
Površina telovadnic - indeksi rasti	100,0	115,5	100,0	100,0	100,0	100,0	113,4	100,0
Število posameznikov - indeksi rasti		127,2	104,4	115,4	102,2	104,4	109,6	112,5
Število vadbenih skupin - indeksi rasti		121,8	102,8	117,4	107,8	108,7	106,7	105,6
Število društev včlanjenih v ZŠO	31	31	31	32	32	32	32	34

Vir: Občina Grosuplje in ZŠO Grosuplje, 2009

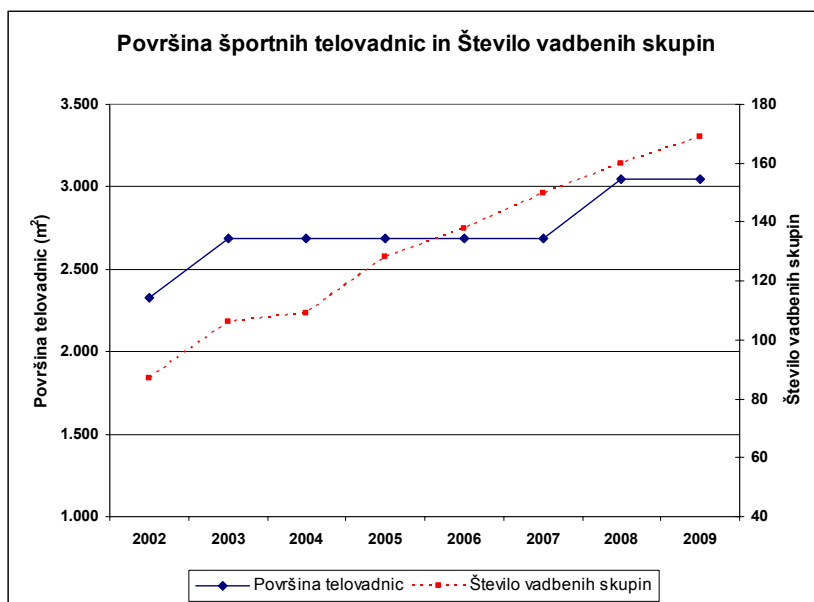
Podatki v Tabela 3 prikazujejo širitev športne dejavnosti, večanje števila prebivalstva občine in večanje površin pokritih športnih objektov (telovadnic in športnih dvoran) v obdobju 2002-2009. V nadaljevanju je medsebojna odvisnost posameznih pokazateljev predstavljena tudi grafično.

Graf 5: Število posameznikov ter tekmovalnih in netekmovalnih vadbenih skupin vključenih v LPŠ občine v obdobju 2002-2009

Število posameznikov in vadbenih skupin (tekmovalnih in netekmovalnih) vključenih v LPŠ se je v tem obdobju praktično podvojilo. Nadaljnja širitev programov je v obstoječih objektih, kljub velikemu interesu, praktično nemogoča, saj so vse telovadnice in športna dvorana, v katerih se odvija velik del športne dejavnosti, praktično stoođtostno zasedene.

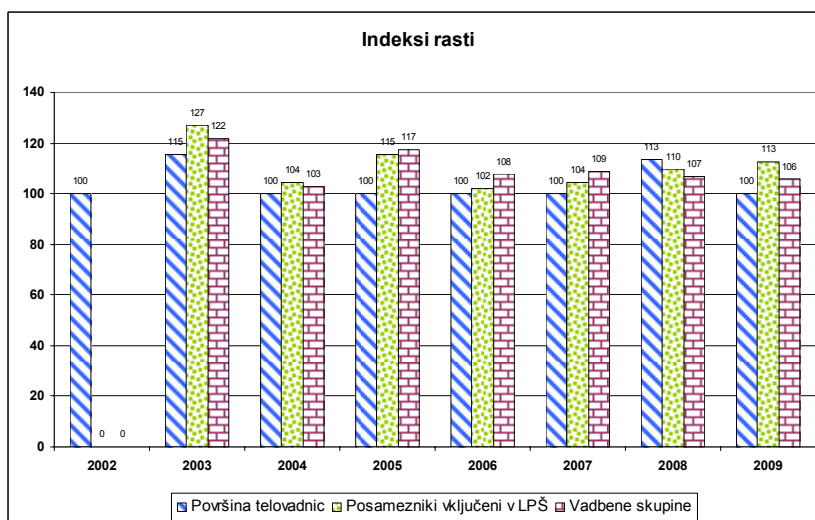
Graf 6: Površina pokritih vadbenih površin (telovadnic in športne dvorane) in število vseh vadbenih skupin vključenih v LPŠ občine v obdobju 2002-2009

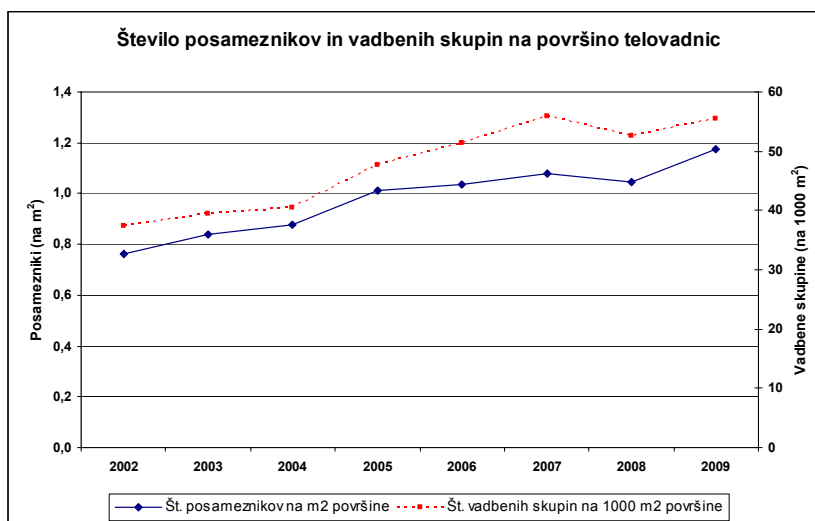
Če se je število posameznikov in vadbenih skupin vključenih v LPŠ v obdobju 2002-2009 podvojilo, pa se je površina pokritih športnih objektov povečala le za 30%. Ta primanjkljaj je posebej očitna na področju tekmovalnega športa, ki kljub izgradnji dveh manjših telovadnic v Št. Juriju (leta 2003) in v Žalni (leta 2008) ni pridobil veliko. Telovadnici sta po svojih dimenzijah namreč premajhni (prave dimenzije ima le odbojgarsko igrišče, pa še pri njem so meje preblizu sten dvorane za igranje uradnih tekem) in ne ustrezata zahtevam tekmovalnega športa.

V točki 2.1.1. *Pravna podlaga* priprave strategije je bila omenjena dolgoročna usmeritev nacionalnega programa športa, po kateri naj bi do leta 2010 zagotovili 0,5 m² pokritega prostora, namenjenega športni dejavnosti, na prebivalca. Tabela 3 vsebuje podatke o številu prebivalcev in površini pokritih športnih objektov v naši občini, ki kažejo, da znaša ta delež v naši občini manj kot 0,2 m² na prebivalca. Torej smo še daleč od normativa »športne nacije«, kar naj bi postali do leta 2010.

Graf 7: Indeksi rasti (padca) površin pokritih športnih objektov ter števila posameznikov in vadbenih skupin vključenih v LPŠ občine v obdobju 2002-2009

Graf 8: Število posameznikov in vadbenih skupin vključenih v LPS občine na površino pokritih športnih objektov (telovadnic in športne dvorane) v obdobju 2002-2009

Graf 8 prikazuje naraščanje števila posameznikov in vadbenih skupin na površino pokritih športnih objektov v obravnavanem obdobju. Novi telovadnici v Št. Juriju (v uporabi od leta 2003) in v Žalni (v uporabi od leta 2008) sta trend le trenutno omilili, vendar se je ta že naslednje leto spet obrnil navzgor. Če smo imeli v letu 2002 še 0,76 posameznikov na kvadratni meter površine, je to število v letu 2009 naraslo že na 1,17 posameznikov na kvadratni meter površine, kar pomeni povečanje za 54%. Podoben trend se kaže tudi pri številu vadbenih skupin. V letu 2002 je bilo teh 37,4 na 1000 kvadratnih metrov površine, v letu 2009 pa že 55,5 na 1000 kvadratnih metrov površine, kar pomeni povečanje za 48%.

Vse to kaže na povečano zanimanje občanov vseh starostnih skupin za ukvarjanje s športom v vseh njegovih pojavnih oblikah, kar je nedvomno razveseljivo. Skrbi pa dejstvo, da je obremenitev obstoječih objektov dosegla zgornjo mejo in nadaljnja širitev športne dejavnosti, kljub velikemu zanimanju, praktično ni več možna.

Ob trenutnem stanju se pojavljajo največje težave na področju tekmovalnega športa. Ker ni možno ugoditi vsem željam in zahtevam društev, ki se ukvarjajo s tekmovalnim športom, se med njimi vsako leto vname "pravi boj" za termine v teh objektih. S tem prihaja do medsebojnih napetosti, nezdrave konkurenčnosti in nepotrebne pretiranega rivalstva. Vzrok za čedalje večje zahteve po terminih se skriva tudi v novih starostnih kategorijah, ki so jih v zadnjih letih uvedle nacionalne panožne športne zveze, čemur so se morala z novimi vadbenimi skupinami prilagoditi tudi naša društva.

Dejstvo je, da je postal šport v zadnjih letih standard, oziroma potreba sodobnega človeka. Vse hujši življenjski tempo vzbuja pri ljudeh potrebo po sprostitvi. Med najbolj učinkovite načine sproščanja gotovo sodi ukvarjanje s športom. Zato se čedalje več ljudi odloča za kakšno od oblik športne dejavnosti. S tem se povečujejo tudi potrebe po novih športnih površinah. Res je, da je narava največji športni poligon, vendar pa je pri ljudeh močno prisoten tudi socialni karakter in zato v športu vidijo tudi družabni dogodek. Tako dajejo prednost predvsem organiziranim oblikam dejavnosti, ki se odvijajo na in v ustreznih športnih objektih.

3.3.4 Zunanje vadbene površine

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so na tleh današnje Občine Grosuplje prevladovala nogometna igrišča. "Veliki" nogomet se je igral v Mali Loki, Ponovi vasi in v Grosupljem. V sedemdesetih letih so se z gradnjo novih osnovnih šol gradila tudi asfaltna rokometna in košarkarska igrišča ob teh šolah (Grosuplje, Šmarje - Sap). Kasneje so bila asfaltna in druga igrišča zgrajena tudi po nekaterih vaseh.

Danes se največ zunanjih športnih igrišč nahaja ob osnovnih šolah, kjer so tudi najboljše izkoriščena. Tako imamo igrišča v Grosupljem na Tovarniški cesti 14 (rokomet, košarka - asfalt, odbojka na mivki), na Adamičevi cesti 29 (košarka - asfalt) in ob OŠ Brinje (mali nogomet - umetna trava, košarka - tartan, odbojka na mivki, atletska steza 200 m - tartan), v Šmarju-Sapu (rokomet, košarka - asfalt, tenis - pesek), v Žalni (rokomet, košarka - asfalt), v Št. Juriju (rokomet, košarka - asfalt). Zunanja igrišča imajo tudi v nekaterih vaseh: Čušperk (rokomet - asfalt), Malo Mlačevo (rokomet - asfalt), Sela (košarka - asfalt), Gatina (rokomet, košarka - asfalt), Luče (rokomet - asfalt).

Poleg zunanjih igrišč za rokomet oz. mali nogomet in košarko ter v zadnjem času vse bolj popularne odbojke na mivki, imamo v Grosupljem v sklopu teniškega centra na Ljubljanski cesti tri peščena teniška igrišča. Dve od teh se pozimi prekrijeta z balonom tako, da je igranje tenisa možno skozi celo leto. V sklopu teniškega centra je bil pred nekaj leti zgrajen tudi spremljajoči večnamenski objekt. V spodnjem delu tega objekta so prostori Teniškega kluba Grosuplje (garderobe, sanitarije, družabni prostor), v zgornjem delu pa je manjša telovadnica, ki ga za svojo dejavnost uporablja Športno društvo Grosuplje. Projekt izgradnje tega objekta je bil finančno podprt s strani Teniškega kluba Grosuplje, Športnega društva Grosuplje in Občine Grosuplje.

V Grosupljem imamo tudi dve balinišči. Prvo je dvostezno in se nahaja ob Domu starejših občanov. Igrišče je pred nekaj leti dobilo tudi streho, tako da je na njem možno balinirati tudi v slabem vremenu. Drugo, manjše, enostezno balinišče se nahaja pri zdravstvenem domu.

3.4 Športna infrastruktura – zasebni športni objekti

Prvi zasebni športni objekti na prostoru današnje Občine Grosuplje so bili zgrajeni v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. To so bila teniška igrišča v Brezjem, na Velikem Mlačevem in v Brinju, maneža na Cerovem,... . Konec devetdesetih let se je pojavil prvi zasebni fitness center. Ta je medtem že zaprl svoja vrata. Tudi zasebnega teniškega igrišča v Brinju medtem ni več, saj se je prostor, na katerem se je ta nahajal, namenil pozidavi. Pri župnišču na Mali Ilovi Gori je bilo pred približno desetimi leti zgrajeno zunanje igrišče za košarko s tartansko podlago.

V Brezjem pri Grosupljem je pred nekaj leti zrasel največji zasebni športni objekt, ki je v lasti podjetja PIL d.o.o.. To je sodoben objekt s telovadnico, borilnico in prostori za plesno dejavnost. Na Boštanju so zgradili igrišči za mali nogomet in odbojko na mivki, katero je mogoče igrati tudi v Lučah (gostilna Pr' Martinet). Na Boštanju imajo poleg tega tudi manežo - šolo jahanja, ki se nahaja tudi na Spodnji Slivnici (ranč Zupančič).

Nad Brezjem naj bi zraslo vadišče za igranje golfa, vendar pa se je projekt zaustavil nekako na pol poti in igranje golfa še ni zaživelo. V letu 2007 smo ponovno dobili fitness center, saj je v poslovnih prostorih na Gasilski cesti svoja vrata odprl Fitness center OZ.

Posebej je potrebno omeniti tudi center za smučarske skoke v Čušperku, ki je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja sicer zrasel na zasebnem zemljišču, vendar pa ga vsa ta leta za svojo dejavnost uporablja tamkajšnje smučarsko skakalno

društvo. V sklopu centra se nahaja 5 skakalnic. Štiri manjše (8m, 14m, 20m in 30m) so pokrite z umetno maso, največja 50 metrska pa umetne mase nima in omogoča skakanje le v zimskem času. V sklopu centra se nahaja tudi lesen objekt, v katerem so prostori društva.

3.5 Kakovostni in vrhunski šport (tekmovalni šport)

Tekmovalni šport je v Grosupljem prisoten že petdeset let. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so se pojavili rokomet, nogomet in konjenišstvo, v sedemdesetih letih športno strelstvo, kegljanje, košarka, rokoborba in kolesarjenje. V osemdesetih letih je nekaj od teh dejavnosti zamrlo, pojavili pa so se smučarski skoki. V devetdesetih letih je prišlo do obuditev nogometa, rokoborbe in košarke, na novo so se pojavili tenis, atletika, karate in odbojka.

Trenutno imamo v naši občini naslednje tekmovalne športe: rokomet, nogomet, košarko, odbojko, športno strelstvo, smučarske skoke, karate, atletiko, tenis, športno plezanje, balinanje, ... Vse te športne panoge v Letnem programu športa Občine Grosuplje niso uvrščene v program tekmovalnega športa, saj ne izpolnjujejo vseh kriterijev iz Pravilnika o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Grosuplje.

Ukvarjanje s tekmovalnim športom je v sedanjem času zahtevno, tako po finančno-materialni, kot po organizacijski plati. Društva, ki se primarno ukvarjajo s tekmovalnim športom, morajo biti zato vse bolj organizirana. Posebej to velja za društva, ki se ukvarjajo s kolektivnimi igrami z žogo, pri katerih stroški tekmovalnih in vadbe še posebej izstopajo. Vedeti je potrebno, da ekipe teh društev odigrajo tudi po 150 in več tekem v posamezni tekmovalni sezoni. Ti športi so med mladimi tudi najbolj priljubljeni, zato se z njimi ukvarja zelo veliko otrok in mladine.

Časi, ko je lahko dejavnost društev, ki se resno ukvarjajo s tekmovalnim športom, slonela le na ramenih posameznikov, so minila. Danes zahteva tekmovalni šport dobro uigrano ekipo, ki je sposobna voditi društvo tako strokovno (šolani vadiitelji in trenerji), kot organizacijsko (vodenje društva v skladu z zakonodajo, zagotavljanje materialnih pogojev za uspešno delo).

V zadnjih letih smo priča pravemu razcvetu grosupeljskega tekmovalnega športa. Če so bili izvrstni dosežki naših športnikov v preteklosti bolj redki (izpostaviti je potrebno dosežke Gregorja Verbajsa na zimskih univerzijadah leta 2001 in 2003), pa so uspehi naših strelcev, karateistov, atletov, ... v zadnjih letih postali stalnica. Po najvišjih mestih v državi so začeli posegati tudi košarkarji, košarkarice, odbojkarice, rokometarji. Zelo dobro, kljub slabim pogojem, delajo nogometarji. Posledica tega je vse večje število kategoriziranih športnikov, ki prihajajo iz naše občine.

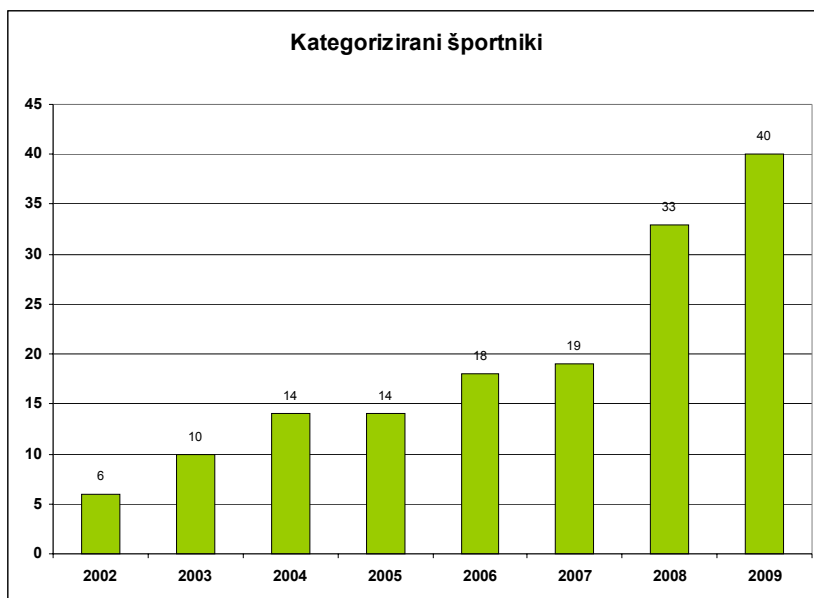
Tabela 4: Število kategoriziranih športnikov in število prebivalcev v obdobju 2002-2009

Kategorizirani športniki	Leto							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Občina - prebivalci	15.886	16.001	16.458	16.898	17.470	17.832	18.175	18.388
Občina - kateg. športniki	6	10	14	14	18	19	33	40
Kateg. na 1000 prebiv.	0,38	0,62	0,85	0,83	1,03	1,07	1,82	2,18
Država - prebivalci	1.995.718	1.996.773	1.997.004	2.001.114	2.008.516	2.019.406	2.039.399	2.042.335
Država - kateg. športniki	2.692	2.685	2.808	3.047	2.996	3.299	4.143	4.547
Kateg. na 1000 prebiv.	1,35	1,34	1,41	1,52	1,49	1,63	2,03	2,23

Vir: Statistični urad RS in OKS-ZŠZ, 2009

Podatki o kategoriziranih športnikih so vzeti iz vsakoletnih oktobrskih obvestil Olimpijskega komiteja Slovenije.

Graf 9: Število kategoriziranih športnikov v Občini Grosuplje v obdobju 2002-2009

V obravnavanem obdobju je opazen izrazit trend naraščanja kategoriziranih športnikov, iz društev s sedežem v naši občini (indeks 666). Primerjava števila kategoriziranih športnikov na 1000 prebivalcev med našo občino in državo kaže, da smo se v zadnjih letih povsem približali državnemu povprečju. Leta 2002 je bilo razmerje med deležem kategoriziranih športnikov na državni ravni in deležem kategoriziranih športnikov v naši občini 3,5. Leta 2007 je bilo to razmerje le še 1,5. V letu 2009 pa se je delež kategoriziranih športnikov iz naše občine praktično izenačil z deležem kategoriziranih športnikov na državni ravni (Graf 10).

Prvič, odkar živimo v samostojni državi, prihaja iz našega društva, športnik svetovnega razreda. To je najvišji razred v športu, ki se pridobi le z izjemnim mednarodnim dosežkom v članski konkurenci. Vse več športnikov iz naših društev se uvršča v reprezentančne selekcije. Ob tem se seveda povečuje tudi zanimanje za naše športnike s strani najmočnejših športnih kolektivov iz države. To govori v prid temu, da smo v naši občini dosegli zavidljivo raven športne razvitosti, k čemer so veliki meri pripomogla tudi vlaganja in posluh za šport s strani Občine Grosuplje.

Graf 10: Primerjava števila kategoriziranih športnikov na 1000 prebivalcev med občino in državo v obdobju 2002-2009

Vlaganje v tekmovalni šport, predvsem šport mladih, ima za posledico veliko število vključenih mladih športnikov, kar ob dobrem strokovnem delu prinaša dobre rezultate in dosežke naših športnikov, kljub ne ravno najboljšim prostorskim pogojem.

Ob tem je potrebno povedati, da predstavljajo proračunska sredstva le del sredstev, ki jih izvajalci tekmovalnega športa potrebujejo za svoje delovanje. Veliko sredstev morajo pridobiti tudi iz drugih virov. Med zelo pomembnimi dejavniki za uspešnost nekega športnega kolektiva je zato sposobnost pridobivanja teh sredstev, pri čemer ima pomembno vlogo predvsem dobra organiziranost kolektiva, kar je bilo omenjeno že v samem uvodu.

3.6 Športna rekreacija - šport za vse

Organizirana in neorganizirana športno-rekreativna dejavnost ja pri nas prisotna že dolgo. Pred desetletji so bili najpomembnejši dejavniki organizirane rekreacije društva, ki so bila organizirana v okviru TVD Partizana Slovenije. Med neorganiziranimi dejavnostmi sta bila v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja priljubljena zlasti mali nogomet in košarka, o čemer so pričala polna šolska igrišča v popoldanskem času. O planinstvu in pohodništvu niti ni potrebno izgubljati besed, saj sta globoko zakoreninjena v slovenskem prostoru. V začetku osemdesetih letih se je k nam razširila aerobika, ki je še danes, v različnih oblikah, najbolj pogosta oblika rekreacije za ženske. Nekaj let kasneje se je pojavil tenis, ki se je med našimi občani hitro in dokaj množično uveljavil. V zadnjih letih je zelo popularen badminton, s katerim se ukvarjajo ženske in moški vseh starostnih skupin.

Rekreativna dejavnost je v naši občini v zadnjih letih dosegla velik razmah. K temu so pripomogli mnogo boljši pogoji za to dejavnost (večje število primernih objektov in športnih površin) ter vse večja ozaveščenost ljudi in njihova potreba po kakršnikoli obliki gibanja. Ljudje se namreč vse bolj zavedajo pomena gibanja in sprostitve v današnjem življenjskem tempu. Med kraji v naši občini, kjer je organizirana rekreativna dejavnost najbolj razvejana izstopajo zlasti Grosuplje, kjer je te dejavnosti iz razumljivih razlogov največ, Šmarje-Sap, Št. Jurij in Žalna.

Športno rekreativna tekmovanja imajo pri nas že dolgo tradicijo. Najdaljšo med njimi ima nekdanja občinska, sedaj pa medobčinska liga v balinanju. S skoraj tridesetletno tradicijo se lahko pohvali tudi letna liga v malem nogometu, kateri se je z izgradnjo nove športne dvorane pridružila še zimska liga. Zimska liga je hitro postala najbolj množično rekreativno tekmovanje, saj na njem sodeluje preko trideset ekip in več kot štiristo igralcev. Poleg omenjenih tekmovanj potekajo organizirana rekreativna tekmovanja tudi v odbojki za moške in ženske, v košarki za moške trojke, v namiznem tenisu, v kegljanju in badmintonu. Uveljavili sta se tudi dve množični športno-rekreativni prireditvi. To sta 24-urni tekaški maraton in pa kolesarski maraton "Treh občin".

Med neorganiziranimi oblikami rekreacije je med našimi občani najbolj priljubljeno kolesarjenje. Ponovno se uveljavlja tudi rekreativni tek, ki je bil zelo popularen v osemdesetih in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, potem pa je kar nekako zamrl. Število rekreativnih tekačev se je začelo povečevati predvsem s priseljevanjem in graditvijo novih stanovanjskih sosesk v Grosupljem. Veliko ljudi se ukvarja tudi s pohodništvom. Priljubljen cilj pohodnikov v bližnji okolici je zlasti Magdalenska gora.

4 STRATEŠKE USMERITVE ŠPORTA V OBČINI GROSUPLJE

Javni interes na področju športa v Grosupljem bo tudi v bodoče interesno in prostovoljno delovanje zlasti na področjih interesne športne vzgoje otrok in mladine, športne rekreacije ter kakovostnega in vrhunskega športa. Tako kot do sedaj, bo poseben poudarek namenjen športu mladih. Osrednjo vlogo na področju športa v Grosupljem bodo imela športna društva in njihove zveze (civilna športna sfera), Občina Grosuplje pa bo izvajala podporo pri njihovem delovanju in razvoju s sofinanciranjem njihovih programov in zagotavljanjem ustreznih prostorskih pogojev.

4.1 Splošne usmeritve

Analiza stanja športa v občini je pokazala, da je šport dosegel zelo solidno raven delovanja in razvoja. Cilj občine za prihodnje obdobje je dosežen nivo zadržati in ga v nekaterih segmentih še izboljšati, pri čemer bo dan poudarek predvsem kakovosti delovanja vseh izvajalcev letnega programa športa. Zavedamo se, da je potrebno za doseg tega cilja vsaj ohraniti dosedanje raven sofinanciranja športa in predvsem poskrbeti za ustrezne prostorske pogoje njegovega delovanja.

V skladu z usmeritvami Zakona o športu in Nacionalnega programa športa se je Občina Grosuplje, v sodelovanju z občinsko športno zvezo, pred leti odločila, da javne športne objekte v popoldanskem času brezplačno nameni za organizirano (v okviru športnih društev) in neorganizirano obliko športne vadbe (rekreacija posameznikov). Posledica te usmeritve je bila širitev športne dejavnosti, saj so športni programi, ki jih ponujajo izvajalci (športna društva) cenejši in zato lažje dostopni širšemu krogu prebivalstva. Menimo, da je taka usmeritev pravilna, saj se zavedamo potreb sodobnega človeka, ki potrebuje, ob današnjem "norem" življenjskem tempu, tudi trenutke za sprostitve in telesno aktivnost.

Poglavitno skrb bo občina še naprej namenjala športni aktivnosti mladih, zato bo še naprej podpirala predvsem društva, ki ponujajo športne programe za otroke in mladino. Prioriteto bodo imeli programi tekmovalnega športa otrok in mladine, saj so ti programi za to starostno populacijo najbolj zanimivi in privabijo največje število udeležencev. Tudi Nacionalni program športa posveča tem programom posebno pozornost, zato v tem segmentu sledimo njegovim usmeritvam.

Posebna pozornost bo namenjena športni infrastrukturi, saj se zavedamo, da je pomanjkanje ustreznih vadbenih površin in objektov dejavnik, ki preprečuje nadaljnjo širitev športno-rekreativne dejavnosti. Dejstvo je, da imamo, tako na področju tekmovalnega športa, kot na področju športne rekreacije, nekaj zelo dobro organiziranih športnih društev. Dobra organiziranost in kvalitetno delo se kaže predvsem v številu aktivnih članov, številu vadbenih skupin in tekmovalnih dosežkih. Nadaljnja širitev dejavnosti (vključevanje še večjega števila mladih in odraslih v športne programe) pa je praktično onemogočena, saj se kot glavni omejevalni faktor kaže pomanjkanje ustreznih prostorov. Društva lahko zato dodatne termine pridobivajo le v zasebnih objektih (PIL) in objektih izven naše občine (Ivančna Gorica, Škofljica,...), kar pa za njih predstavlja veliko finančno breme in logistične probleme.

4.2 Prioriteta razvoja posameznih športnih panog

Prioriteta razvoja posameznih športnih panog v naši občini je opredeljena že s samim *Pravilnikom o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Grosuplje* in z *Merili za vrednotenje in izbor programov športa*, ki so sestavni del tega pravilnika. Pravilnik namreč v četrti alineji prvega odstavka šestega člena določa, da imajo

pravico do pridobivanja sredstev za sofinanciranje izvajanja letnega programa športa tisti izvajalci, ki imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za realizacijo programov. Splošne določbe Meril nato natančneje opredeljujejo kazalce, na podlagi katerih se določi prednostna razvrstitev športnih panog.

Vsaka nova športna zvrst, ki se pojavi v naši občini, že takoj na začetku naleti na glavni problem: pomanjkanje ustreznih prostorov za razvoj te športne zvrsti. V zadnjih letih so se pojavile želje nekaterih naših občanov, da bi pri nas svoj prostor dobili nekateri novi športi (inline hokej – hokej na rolerjih, baseball, floorball – dvoranski hokej, ...), vendar se mora vsaka taka ideja in želja žal soočiti z zgornjim dejstvom. Zlasti na področju tekmovalnega športa tako v bližnji prihodnosti ne moremo pričakovati novih športnih panog, oziroma izvajalcev športnih programov, ki bi lahko izpolnjevali kriterije o zagotovljenih prostorskih pogojih za realizacijo svojih programov.

Ob prostorskih težavah, s katerimi se srečujejo izvajalci športnih programov v naši občini bomo dajali absolutno prednost športnim panogam, oziroma športnim društvom, ki so se v preteklih letih pri nas že dodobra uveljavila.

4.3 Financiranje športa

V skladu z zakonodajo bomo dograjevali Pravilnik o sofinanciranju letnega programa športa, ki je podlaga za sistem sofinanciranja letnih programov športa v občini. Pri tem bomo upoštevali morebitne zakonske spremembe in razmere na športnem področju v občini.

Pri vsakokratnem določanju mase finančnih sredstev znotraj občinskega proračuna, ki se namenijo letnemu programu športa, je potrebno upoštevati tudi vsebino in obseg programa, ki se bo izvajal in ne zgolj slediti enostavnemu indeksiranju sredstev za letni program športa. Smiselno je, da se z dodatnimi vsebinami in z večanjem obsega programov, višajo tudi proračunska sredstva za te namene.

V naslednjem obdobju bomo zagotovili stabilno sofinanciranje športnih programov. Sredstva za šport bodo sledila rasti proračuna in po možnosti dosegla državno povprečje. To znaša približno 3,5% proračuna za športne programe, brez investicij v športno infrastrukturo. Glede na trenutne prostorske pogoje prav velikega povečevanja športne dejavnosti v naslednjih letih ne moremo pričakovati, saj kapacitete obstoječih športnih objektov tega preprosto ne dovoljujejo. Ker ni pričakovati povečevanja števila športnih programov, ki bodo vključena v letni program športa, bo to za naša društva, ki izvajajo nacionalni program športa, pomenilo, da se višina sofinanciranja njihovih programov ne bo zmanjševala. Tudi v naslednjih letih lahko torej pričakujemo njihovo uspešno in kvalitetno delovanje. To se bo odrazilo predvsem v veliki obiskanosti programov, ki jih ponujajo in dobrih tekmovalnih dosežkih, tako v individualnih, kot v kolektivnih športnih panogah.

4.4 Javna športna infrastruktura

Najbolj pereč problem športa v Občini Grosuplje je v tem trenutku športna infrastruktura. Po eni strani so določeni objekti dotrajani in zastareli (strelišče, nogometno igrišče), po drugi strani pa je želja in potreba po terminih predvsem v pokritih športnih objektih bistveno več, kot je razpoložljivih možnosti.

4.4.1 Izgradnja mestnega nogometnega igrišča

Nogometno igrišče je zaradi neurejenega lastništva najbolj problematičen športni objekt v naši občini. Verjetno je v trenutnem stanju najboljša rešitev izgradnja povsem novega igrišča na lokaciji pri Brezjem. S tem bi se izognili plačevanju drage najemnine, ki jo mora občina plačevati za zemljišče v Brinju.

Igrišče bi bilo na novi lokaciji urejeno v skladu s sodobnimi normativi in predvsem potrebami domačega nogometnega društva. V sklopu mestnega nogometnega igrišča bi bilo zgrajeno tudi pomožno igrišče z umetno travo, ki je danes nujnost, saj je drugače glavno igrišče z naravno travo preveč obremenjeno. Vzdrževanje igrišča z naravno travo je zelo zahtevno, travnata ruša pa je predvsem v slabem vremenu tudi zelo podvržena poškodbam.

V nogometnem društvu vadi v procesu treninga več vadbenih skupin vzporedno v istih terminih, zato bo potrebno v spremljajočem objektu zagotoviti zadostno število garderobnih prostorov (najmanj 6). Večje število garderob je potrebno tudi zaradi tekem, ki si pogosto sledijo ena za drugo.

V naslednji fazi ureditve mestnega nogometnega igrišča bi sledila še ureditev razsvetljave za obe igrišči. S tem bi nogometnašem omogočili vadbo tudi v večernem času. Problematično je zlasti jesensko obdobje, ko se dnevi občutno skrajšajo, zato so nogometnaši prisiljeni trenirati bolj zgodaj, kar pa zaradi šolskih in službenih obveznosti pogosto povzroča težave.

Projekt izgradnje mestnega nogometnega igrišča bo finančno zelo zahteven, zato računamo pri njegovi izgradnji tudi na pomoč Nogometne zveze Slovenije in fundacije za šport. V obdobju od 2010 do 2016 bomo pričeli na Občini in ZŠO Grosuplje z aktivnostmi, ki bodo v odvisnosti od razpoložljivih finančnih sredstev, pripeljale do čim prejšnje realizacije tega projekta.

4.4.2 Izgradnja športne dvorane

Stanje pokritih športnih objektov v naši občini je trenutno tako, da bi bila edina primerna in racionalna rešitev izgradnja še ene športne dvorane z dimenzijami rokometnega igrišča pri Osnovni šoli Louisa Adamiča na Tovarniški cesti 14. Pri tem bi bilo racionalno in smotrno ohraniti obstoječo telovadnico. Podobno so storili tudi v Občini Škofljica in tako poleg obstoječega, pridobili še en športni objekt.

Prav gotovo obstajajo tudi razmišljanja v smeri razširitve obstoječe telovadnice. Verjetno je ta rešitev cenejša, vprašanje pa je ali je bolj racionalna? V primeru, da bi šlo za širitev na dvakratno velikost sedanje telovadnice, šport prav veliko ne bi pridobil. Vprašanje pa je tudi, če bi tak prostor zadostoval za potrebe osnovne šole, še posebej, če bi se na to lokacijo preselili tudi oddelki nižje stopnje devetletke.

Glede zasedenosti objekta na Tovarniški cesti 14 je izračun približno tak: trenutno je za dejavnost športa v popoldanskem času med tednom namenjeno 25 terminov (5 na dan), pri čemer šola vsak dan odstopa termin od 14.30 ure do 16.00 ure (termin je drugače predviden za interesne dejavnosti šole). V primeru povečanja obstoječe telovadnice na dvojno velikost, bi bilo terminov, namenjenih dejavnosti športa 40 (2 x 20), saj domnevamo, da bo šola omenjeni termin vsekakor izkoristila za interesne dejavnosti. Tako bi dejavnost športa pridobila 15 terminov. Z upoštevanjem dejstva, da je košarka sedaj prisiljena najemati termine v privatnem objektu, da imata želje po dodatnih terminih atletika in predvsem rekreacija, je teh 15 terminov že sedaj premalo.

Opozoriti je potrebno še na en problem, ki bi se pojavil ob širitvi obstoječe telovadnice. Kam, v obdobju izvajanja širitve, premestiti vadbene skupine iz te telovadnice, predvsem tiste, ki se ukvarjajo s tekmovalnim športom. Te so v večini, saj od petindvajsetih terminov zasedajo kar enaindvajset terminov. Poleg tega oba košarkarska kluba, ženski in moški, igrata v tej telovadnici vse tekme do vključno starostnih kategorij kadetinj in kadetov. Telovadnico za tekme uporabljajo tudi odbojkarice.

Zaradi vseh teh razlogov se kot edina prava rešitev, ki je tudi finančno najbolj racionalna, čeprav ne najcenejša, kaže izgradnja povsem nove dvorane in ohranitev

obstoječe telovadnice. To bi pomenilo dolgoročno rešitev za potrebe dvoranskega športa, tako tekmovalnega, kot rekreativnega. To dejstvo bomo upoštevali ob širitvi OŠ Louisa Adamiča v tem srednjeročnem obdobju.

4.4.3 Izgradnja športnega strelišča

V okviru izgradnje nove športne dvorane bi rešili tudi problem športnega strelišča. Strelišče za 20 strelskih mest, ki bi vključevalo tudi pripadajoče spremljevalne prostore (društvena pisarna, shramba orožja, garderoba, ...), bi se lahko zgradilo v podaljšku ali pa v kleti dvorane. Po normativih je posamezno strelsko mesto široko približno 110 cm, tako da bi za predvideno število strelskih mest (20) potrebovali prostor širine približno 25 m.

Za tekme državnih lig mora organizator zagotoviti vsaj štirideset strelskih mest, kar je možno le v športnih dvoranah velikosti rokometnega igrišča. Tudi z vidika prirejanja tekem državnih lig, je rešitev strelišča v okviru športne dvorane najbolj racionalna. Logistično bi bila priprava in izvedba tekmovanj v športni dvorani najbolj enostavna, če bi bilo strelišče in društveni prostori našega strelskega društva v sklopu športne dvorane, zato bomo iskali rešitve znotraj teh možnosti.

4.4.4 Izgradnja plezalne stene

V novo športno dvorano bo v okviru danih možnosti umeščena tudi plezalna stena. Pri tem se bo iskala rešitev, pri kateri dejavnost na plezalni steni ne bo motila ostalih dejavnosti v dvorani (postavitve stene izven glavnega prostora dvorane). Izogniti se namreč želimo težavam, ki se pojavljajo pri plezalni steni v Športni dvorani Brinje, kjer je plezanje možno le takrat, ko se trenirata košarka in odbojka na centralnih igriščih. Pa še takrat obstajajo določeni problemi z vidika varnosti, saj lahko žoga, ki prileti na področje plezanja, zmoti tistega, ki varuje plezajočega.

4.4.5 Zaprtje balinišča

Dvostezno balinišče pri Domu starejših občanov je bilo pred nekaj leti prekrito s streho, kar je domačim balinarjem omogočilo vadbo in tekmovanja tudi v primeru slabega vremena. Naslednja faza pri povečanju funkcionalnosti balinišča je zaprtje objekta v celoti, kar bi omogočilo vadbo in tekmovanja tudi v zimskih mesecih, ko imajo balinarji drugače mrtvo sezono. Pri tem bi bilo smiselno razmisliti o rešitvi, ki bi omogočala odprtje dela objekta v toplejših mesecih.

4.4.6 Izgradnja trim steze na Koščakovem hribu

Koščakov hrib je ena od najbolj markantnih točk Grosupljega, ki pa je praktično neizkoriščena. Prostor bi bil lahko primeren predvsem za rekreativne namene. Potrebno mu je le dati neko konkretno vsebino, ki bo privlačna za širši krog občanov. Menimo, da je področje hriba s svojim gozdnim pokivalom idealen prostor za trim stezo, ki je Grosuplje še nima.

Pred leti smo na Koščakovem hribu že imeli trim stezo. Žal ta ni bila dovolj privlačna, da bi ljudi množično pritegnila. Imela je premalo naprav za vadbo, saj so prevladovale predvsem table, s prikazom vaj, ki naj bi jih vadeči izvajali. Ob tem steza ni bila redno vzdrževana, zato je dokaj hitro propadla.

Načrtujemo trim stezo, ki bo kvalitetna in dovolj atraktivna, da jo bodo ljudje radi in predvsem množično uporabljali. Ob tem bo poskrbljeno za redno vzdrževanje, saj lahko le steza z brezhibnimi napravami služi svojemu namenu. Projekt bomo poskušali realizirati s pomočjo državnih in evropskih sredstev.

4.4.7 Investicijsko vzdrževanje javnih športnih objektov in površin

Športni objekti zahtevajo, tako kot tudi vsa ostala infrastruktura, redno vzdrževanje. Občina bo v obdobju, za katerega se sprejema strategija, skrbela za vzdrževanje javnih športnih objektov, v skladu s potrebami in v okviru svojih zmožnosti.

4.5 Šolski šport

K ukvarjanju s športom je potrebno spodbuditi čim večje število osnovnošolcev. V ta namen je potrebno pripraviti različne propagandne akcije s pridihom športa. Ena takih bi lahko bila tudi razglašanje najboljšega športnika in športnice šole za posamezno šolsko leto.

Šole bodo sodelovale na športnih tekmovanjih v izbranih individualnih in kolektivnih športnih panogah, ki jih za vsako šolsko leto razpiše Ministrstvo za šolstvo in šport. Izvajale bodo tudi programa Zlati sonček in Krpan, ki vključujeta najširšo populacijo otrok.

Na področju uveljavljanja statusnih pravic mladih športnikov želimo na obeh šolah doseči poenotenje Pravilnika o prilagajanju šolskih obveznosti za učence in učenke, ki imajo status športnika. S tem bi se izognili temu, da se različno obravnava mlade športnike, ki trenirajo in tekmujejo v istih vadbenih skupinah, prihajajo pa iz različnih šol.

Nadaljevali bomo tudi z zelo dobro utečeno akcijo "Naučimo se plavati", v sklopu katere se organizirajo 20-urni tečaj plavanja za prvošolce obeh osnovnih šol in njunih podružnic. Na plavalnem tečaju vsako leto sodeluje skoraj dvesto prvošolcev. Program je finančno podprt tudi s strani Ministrstva za šolstvo in šport in traja skoraj tri mesece. Vključuje prilagajanje otrok na vodo, učenje plavanja in končno preverjanje znanja plavanja. Namen akcije je podpora programom, ki se izvajajo znotraj učnega procesa v višjih razredih osnovnih šol, s končnim ciljem, vse osnovnošolce naučiti plavati. Izkazala se je kot zelo uspešna, zato bomo z njo nadaljevali tudi v prihodnje.

4.6 Kakovostni in vrhunski šport (tekmovalni šport)

Športni dosežek v določeni športni panogi ima povsod po Sloveniji (pa tudi povsod po Evropi) približno enako ceno. Zato je v veliki meri odvisen od finančnih vložkov in finančnih zmožnosti posameznih športnih kolektivov. To še posebej drži za tekmovanja v članskih kategorijah. Proračunska sredstva, ki jih prejema društva, ki se ukvarjajo s tekmovalnim športom, vsaj v večini primerov niti približno ne zadoščajo za izvedbo celotnega njihovega programa. Preostala sredstva za izvedbo programov so zato društva prisiljena zagotoviti iz drugih virov (sponzorji, donatorji, članarina, vavnina, prispevki članov, itd.). Od uspešnosti pri zagotavljanju sredstev, bi morali biti odvisni tudi postavljeni športni cilji, saj naj ti ne bi presegali finančnega dometa društva.

Vloga občine na področju tekmovalnega športa, je predvsem opredelitev športnih panog, ki jih je, glede na dane možnosti in perspektive za njihovo uspešno delovanje (prostorske in materialne možnosti, zanimanje mladih,...), smiselno finančno podpirati in zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za njihovo delovanje.

4.7 Športna rekreacija - šport za vse

Na področju športne rekreacije želimo doseči povečanje ponudbe športno-rekreativnih programov. To bo posledično pomenilo tudi povečanje števila športno aktivnih prebivalcev, njihovo športno ozaveščenost in pripadnost športu. Se več pozornosti je potrebno namenjati športu žensk in starostnikov. Športna društva in

druge izvajalce, ki ponujajo športno rekreativne programe, je potrebno vzpodbujati, da razširijo ponudbo programov za to kategorija prebivalstva. Pri tem jim je potrebno nuditi ustrezno strokovno pomoč in nuditi ugodnejše sofinanciranje teh programov za tiste, ki tega ne zmorejo.

Kljub sorazmerno velikemu številu športno-rekreativnih tekmovanj, ki že vrsto let potekajo v občini, bi veljalo razmisliti o nadgraditvi že utečenih in tradicionalnih tekmovanj z novimi vsebinami (odbojka na mivki, šah, ...). Razmišljali bi lahko tudi o kašnem tekmovanju, ki bi bilo pisano na kožo ženskam, saj je tekmovanje za ženske manj kot za moške. Tudi o kakšni dodatni množični športno-rekreativni prireditvi bi veljalo razmišljati.

4.8 Občinska športna zveza in njena strokovna služba

Zveza športnih organizacij Grosuplje in njena strokovna služba sta pomemben partner Občini Grosuplje pri vseh vprašanjih in nalogah s področja športa. Strokovna služba Zveze športnih organizacij Grosuplje tako sodeluje z občino pri pripravi in izvedbi strokovnih opravil s področja športa (javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa, priprava pogodb z izbranimi izvajalci športnih programov, izdelava pravilnikov, priprava osnutka proračuna za šport, priprava letnega programa športa v Občini Grosuplje, nadzor nad izvajanjem izbranih programov in porabo proračunskih sredstev, izdelava poročil za Ministrstvo za šolstvo in šport, itd.).

Zveza športnih organizacij Grosuplje oziroma njena strokovna služba je tudi sama izvajalka nekaterih nalog iz nacionalnega programa športa, ki so ji zaupane v okviru letnega programa športa Občine Grosuplje. Na področju šolskega športa izvaja program "Naučimo se plavati" in usklajuje program šolskih športnih tekmovanj. V okviru prvega organizira plavalni tečaj za neplavalce iz prvih razredov obeh osnovnih šol. V programu vsako leto sodeluje približno 200 prvošolcev. Na področju športnih prireditev je izvajalka programa športno-rekreativnih tekmovanj, v okviru katerega organizira občinska in medobčinska rekreativna tekmovanja v badmintonu, balinanju, odbojki, namiznem tenisu, košarki, malem nogometu in kegljanju. Vsako leto tudi pripravi prireditev, na kateri podeli priznanja najuspešnejšim športnikom in športnim delavcem iz Občine Grosuplje.

V občinsko športno zvezo se združujejo športna društva, kot osnovne športne organizacije. Osnovna naloga zveze je koordinacija, povezovanje in usmerjanje aktivnosti športnih društev, ki so včlanjeni v zvezo, pri čemer jim nudi strokovno, tehnično in drugo pomoč pri izvajanju in načrtovanju njihovih dejavnosti na področju športa.

Strokovna služba Zveze športnih organizacij Grosuplje opravlja vse naloge povezane z vodenjem in upravljanjem Športne dvorane Brinje Grosuplje (sklepanje pogodb, popravila in servisiranja, usklajevanje želja in interesov uporabnikov in najemnikov objekta). Poleg tega usklajuje interese uporabnikov ostalih telovadnic in drugih športnih objektov, pri čemer pripravlja urnike vadbe in razporede tekem, zagotavlja nadzor v popoldanskem času, itd.

Zveza športnih organizacij Grosuplje zaposluje za opravljanje vseh naštetih nalog dva strokovna delavca, za potrebe delovanja in obratovanja Športne dvorane Brinje Grosuplje pa dva hišnika in eno čistilko. Športna dvorana Brinje Grosuplje namreč obratuje med tednom vsak dan od jutra (šolski program) do večera do 22.30 ure (program društev). Tudi med vikendi je dvorana praktično ves čas zasedena, saj se v njej igrajo prvenstvene tekme v rokometu, odbojki in košarki. Pozimi se v njej odvijata zimska liga v malem nogometu (20 ekip) ter rekreativna liga v odbojki za moške in ženske. Prosti termini, kolikor jih sploh še ostane, so namenjeni za razne druge prireditve.

Evropska listina o športu v svojem 3. členu poudarja dopolnilno oziroma podporno vlogo oblasti (državnih in lokalnih) v odnosu do športnega gibanja. Zato je tesno sodelovanje z nevladnimi športnimi organizacijami, t.j. civilno (društveno) športno sfero bistvenega pomena za zagotavljanje izpolnjevanja ciljev te listine. V naši državi se razvoj športa spodbuja predvsem prek uresničevanja javnega interesa v športu. Pri tem se lokalne skupnosti opirajo na *Zakon o športu* in *Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji*. Občina Grosuplje zato utemeljuje uresničevanje javnega interesa v športu s poudarjeno tesnim sodelovanjem z Zvezo športnih organizacij Grosuplje ter preko nje s športnimi društvi in združenji. Na ta način zagotavlja in utrjuje gmotne, organizacijske in strokovne temelje za delovanje civilne, t.j. društvene športne sfere.

Partnerstvo med občino in občinsko športno zvezo ter drugimi nosilci športne dejavnosti iz civilne športne sfere (športnimi društvi) naj bi se s sprejemom tega dokumenta v naslednjem petletnem obdobju še utrjevalo. Pri tem bo občina, tako kot do sedaj, zagotavljala potrebna sredstva za delovanje Zveze športnih organizacij Grosuplje in njene strokovne službe.

5 VLOGE NOSILCEV PRI URESNIČEVANJU STRATEGIJE

Posameznik

Dandanes se posameznik, ne glede na spol, starost, letni čas in socialni status, čedalje bolj zaveda koristnosti ukvarjanja s športom, ne glede na njegovo pojavno obliko (organizirano – neorganizirano, rekreativno – tekmovalno, ipd.). Če je v mladostnem obdobju v ospredju predvsem tekmovalni dosežek, pa je v poznejših letih to največkrat želja in potreba po kakršnikoli obliki gibanja.

Družina

Družina v današnjem času vse bolj prevzema odgovornost in finančno breme za udeležence v športu. Tudi v športu se namreč vse bolj uveljavlja tržna logika, tako da organizirane oblike športa nikakor niso več poceni, kot je to bilo včasih.

Vrtci in šole

S športno izobraževalnimi programi neposredno omogočajo in spodbujajo športno dejavnost otrok. Zagotavljajo strokovno vodenje in izvedbo učnih programov ter pogoje za vadbo in udeležbo na šolskih športnih tekmovanjih. Pri izvajanju interesnih športnih programov se v skladu z zakonodajo vključujejo športna društva in športna zveza. Športni prostor, ki je v upravljanju šol, se v popoldanskem času prednostno namenja programom, ki jih za otroke in mladino izvajajo športna društva.

Športna društva

Društva so nosilci športne dejavnosti na področju tekmovalnega športa, športne rekreacije in interesnih športnih dejavnosti mladih zunaj rednih učnih programov. Za svoje člane izvajajo športne programe in imajo osrednje vlogo pri nadaljnjem razvoju športa v občini.

Občinska športna zveza

Združuje in povezuje večino športnih društev v občini in je zato enakovreden partner lokalni skupnosti pri zastopanju njihovih interesov in interesov športa nasploh. Za Občino izvaja različne strokovne naloge ter sodeluje z občinskimi strukturami pri strokovnih in drugih vprašanjih s področja športa. Koordinira, povezuje in usmerja aktivnosti športnih društev, pri čemer jim nudi strokovno, tehnično in drugo pomoč. Izvaja naloge (programe športa) znotraj letnega programa športa občine, ki so ji zaupane.

Občina

Občina nosi odgovornost za pripravo in ustvarjanje pogojev za izvajanje športnih programov na njenem območju. Z letnimi programi športa zagotavlja sredstva za sofinanciranje dejavnosti športnih društev, vzdrževanje javnih športnih objektov in sofinanciranje delovanja občinske športne zveze, kot njene podaljšane roke na področju športa. Med njenimi najpomembnejšimi nalogami je tudi načrtovanje in izgradnja nove športne infrastrukture, ki je osnovni predpogoj za večino dejavnosti na področju športa.

6 KAZALNIKI URESNIČEVANJA STRATEGIJE

Strategija razvoja športa v Občini Grosuplje za obdobje od leta 2010 do leta 2016 temelji na podlagi opravljene analize stanja športa v Občini Grosuplje do leta 2009. Na podlagi te analize opredeljuje strateške usmeritve in cilje občine po posameznih področjih športne dejavnosti za obdobje, za katerega se sprejema strategija. Ob koncu tega obdobja bo potrebno ponovno opraviti analizo in ovrednotiti uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev.

Kot merilo uspešnosti pri uresničevanju strateških usmeritev in doseganju zastavljenih ciljev sprejete strategije razvoja športa, v obdobju od leta 2010 do leta 2016, bodo spremljani in vrednoteni naslednji kazalci:

- Površina novih pokritih športnih površin (javnih in zasebnih);
- Površina novih zunanjih športnih površin (javnih in zasebnih);
- Število vadbenih skupin v letnem programu športa (netekmovalnih in tekmovalnih);
- Število posameznikov v letnem programu športa;
- Število tekmovalcev v letnem programu športa;
- Število kategoriziranih športnikov;
- Število članov v športnih društvih;
- Indeks rasti sredstev za šport v občinskem proračunu;
- Delež sredstev za šport znotraj celotnega proračuna.

Kazalce bo spremljala in vrednotila občinska strokovna služba za vsako leto posebej. Uresničevanje strateških usmeritev in zastavljenih ciljev sprejete strategije bo predstavljena občinskemu svetu v okviru priprave strategije razvoja športa za naslednje petletno obdobje. Ta bo vključevala tudi analizo stanja športa v Občini Grosuplje do leta 2016, v okviru katere bodo predstavljeni tudi kazalci, ki jih bomo spremljali v obdobju od 2010 do 2016.

Občina bo Strategijo razvoja športa v Občini Grosuplje uresničevala z letnimi operativnimi programi športa Občine Grosuplje.